

[Undervisningsministeren]

de, og det må derfor antages, at der hermed sker en prioritering, der er forsvarlig i pædagogisk henseende.

I 1981 er der som en engangsforanstaltning foretaget en kraftig begrænsning af forskningsstipendierne. Dette er en uheldig ting for forskningens vilkår, men det har været nødvendigt for at tilgodese sparekravene, og jeg vil gerne understrege, at en retablering fra den 1. januar 1982 vil gøre disse skadevirkninger begrænsede.

For så vidt angår de sociale konsekvenser af spareforslagene kan jeg oplyse, at afskedigelser af det faste personale vil være meget begrænsede i 1981 under forudsætning af, at antallet af deltidslærere reduceres til det lavest mulige niveau, inden der sker reduktion af det faste personale.

Der vil ske en reduktion i optagelseskapa- citeten for humanister, biologer og læger, fordi der som før nævnt er meget mørke beskæftigelsesudsigter for disse grupper. I denne forbindelse kan det nævnes, at som en ordning, der tager sigte på afhjælpning af arbejdsløsheden for de langvarigt uddannede, har vi projektgrupperne for de færdigud- dannede. Denne ordning er dog nok for be- grænset til en massiv indsats over for grup- pen af ledige inden for det humanistiske ho- vedområde, og andre muligheder må overvej- es og bliver derfor overvejet.

Et andet område, hvor beskæftigelsesud- sigterne er mørke, er folkeskolelærernes ar- bejdsmarked. På grund af det faldende bør- netal har man allerede i nogle år kunnet for- udse risikoen for en stigende arbejdsløshed blandt folkeskolelærere. Igennem de sidste 5 år har vi derfor måttet reducere optagelses- kapaciteten ved læreruddannelserne. Disse reduktioner har hidtil kun berørt antallet af studerende og hold, der kunne optages ved hvert seminarium, og ikke udbuddet af semi- nariernes linjefag. Selv om ikke alle semina- rier har udbudt alle 17 linjefag, siger det sig selv, at en række linjefag generelt har været gennemført med meget få deltagere på holde- ne. I forbindelse med reduktionen af antallet af nye hold ved lærerseminarierne fra 130 til 110 hold i 1981 har vi derfor foreslået at for- mindske udbuddet af linjefag ved det enkelte seminarium.

Det er i forskellige sammenhænge påstået, at bestemmelsen om, at hvert seminarium kun kan tilbyde 12 linjefag ud af 17 mulige,

skulle være en pædagogisk forringelse af læ- reruddannelsen. Dette er ikke rigtigt, idet man i ministeriet vil sikre sig, at alle folke- skolens fag tilbydes af seminarierne inden for de enkelte regioner. Endvidere vil vi stræbe efter, at fag med stort timetal i folke- skolen forekommer hyppigere blandt semina- riernes linjefagstilbud end fag, som kun har et beskedent timetal i skolen.

Da uddannelsen af folkeskolelærere fort- sat er underkastet den samme læreruddann- seslov og den samme bekendtgørelse, hvad angår fagenes formål, indhold og eksamen, må det fastslås, at besparelserne ingen pæda- gogiske konsekvenser har for folkeskolen som sådan.

Det vil være en konsekvens af omlægnin- gen af linjefagsudbuddet på lærerseminarier- ne, at der skal afskediges lærere på området. På nuværende tidspunkt er man kun i stand til at opstille løsere beregninger over omfan- get, idet der i perioden frem til 1985 dels vil ske afgang på grund af alder, dels må det forventes, at lærerne frivilligt søger andre uddannelsesområder, f. eks. gymnasieskolen. Der kan endvidere være mulighed for, at nogle lærere i pædagogiske fag vil kunne beskæftiges ved statens erhvervspædagogiske læreruddannelse, som efter de foreløbige pla- ner vil blive placeret ved en række semina- rer.

Det kan endvidere antages, at såfremt der på længere sigt flyttes pædagoguddannelser, som i dag har dårlige lokaleforhold, over på nogle af lærerseminarierne, vil den samme lærergruppe i pædagogiske fag kunne finde anvendelse på dette område, og ligeledes må man kunne forvente, at lærere inden for praktisk-musiske fag vil kunne medvirke her.

Vanskeligst bliver forholdene for de lære- re, som underviser i de mere teoretiske fag, f.eks. fremmedsprog, historie, geografi og biologi, idet man ikke kan forvente, at disse kan anvendes inden for de områder, der er planer om at placere på lærerseminarierne.

I forbindelse med seminarierne synes jeg nok det er naturligt at nævne Danmarks læ- rerhøjskole, hvor det også har været nødven- digt at placere besparelser. De besparelser, der pålægges lærerhøjskolen i 1981, skal for størstedelens vedkommende tilvejebringes i efteråret 1981. Dette skyldes, at de endelige tilmeldinger til kurserne i foråret 1981 allere- de er foretaget, og at såvel de kommunale